

Oriënterend ecologisch onderzoek

Ringdijk te Ter Aar

projectnummer 127079

Opdrachtgever: Gemeente Nieuwkoop
de heer S. Hambuckers
Postbus 1
2460 AA Ter Aar

Versienummer: 1.0

Datum: 8 februari 2013

Auteur: drs. S.W.M. Luiten

Controle: mr. M.W. van der Hulst

Paraaf:

COLOFON

Mees Ruimte & Milieu | Postbus 854 | 2700 AW Zoetermeer
085 – 744 08 38
085 – 744 08 37

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch op geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Mees Ruimte & Milieu.

Samenvatting

In opdracht van gemeente Nieuwkoop heeft Mees Ruimte & Milieu in januari 2013 een oriënterend ecologisch onderzoek uitgevoerd ter plaatse van de locatie van een voorgenomen woningbouwplan ter hoogte van Ringdijk 63 te Ter Aar. In het kader van de Flora- en faunawet (Ffw) en de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) is het noodzakelijk dat wordt onderzocht of sprake is van negatieve effecten op de beschermde natuurwaarden.

Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens om in het projectgebied circa 68 woningen met bijbehorende schuren/garageboxen te bouwen en een ontsluitingsweg aan te leggen.

Het voorgenomen initiatief kan leiden tot effecten op de aanwezige ecologische waarden ter plaatse van het projectgebied.

Doel

Bij ruimtelijke ingrepen moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten. De initiatiefnemer heeft een onderzoeksplicht en dient derhalve te beschikken over actuele flora- en faunagegevens. Voorliggende onderzoeksrapportage heeft als doel de actuele flora- en faunagegevens van het betreffende projectgebied inzichtelijk te maken, door:

- het vaststellen of beschermde planten- en diersoorten voorkomen;
- het vaststellen van effecten van het voorgenomen initiatief op eventueel aanwezige beschermde soorten en hun leefgebieden;
- het vaststellen of voor de ruimtelijke ingreep een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is;
- het inschatten van effecten van het voorgenomen initiatief op beschermde natuurgebieden.

Conclusie

Gebiedsbescherming

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, een Staatsnatuurmonument, Beschermd natuurmonument of Ecologische Hoofdstructuur. Het projectgebied is gelegen in het Nationaal Landschap het Groene Hart. Negatieve effecten op deze beschermde gebieden zijn niet te verwachten.

Soortbescherming

Algemeen

De werkzaamheden van het initiatief kunnen leiden tot verstoring van alle aanwezige soorten. Voor werkzaamheden in het kader van 'ruimtelijk ontwikkeling' is geen ontheffing nodig voor de soorten uit tabel 1, waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet geldt.

De voorgenomen werkzaamheden in het projectgebied zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling en voor de algemeen voorkomende soorten is geen ontheffing nodig.

Wel blijft voor deze soorten de zorgplicht uit de Flora- en faunawet gelden. Dit betekent dat bij de werkzaamheden, indien mogelijk, zorg wordt gedragen voor een zo min mogelijke verstoring of aantasting van deze soorten.

Vogels

Voor het verstoren van broedende vogels en hun nesten wordt in de regel geen ontheffing verleend omdat er een alternatief voorhanden is, waardoor deze vorm van verstoring wordt vermeden, namelijk het starten van verstorende werkzaamheden buiten de broedperiode. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Moerasvogels en andere watervogels broeden meestal tussen 1 april en 15 augustus.

Indien de werkzaamheden in het broedseizoen zijn gepland die verstorend kunnen zijn voor broedvogels, zijn aanvullende voorzorgsmaatregelen nodig.

Vleermuizen

Door de voorgenomen ontwikkeling vermindert de geschiktheid van het projectgebied als foerageergebied. In de omgeving is echter voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Hierdoor zal de voorgenomen ontwikkeling geen significant negatieve effect hebben op vleermuizen. Een ontheffing voor vleermuizen in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Vissen

Indien demping of herprofilering van de watergangen plaatsvindt, dient ten behoeve van het vaststellen van eventueel aanwezige beschermde vissoorten zoals modderkruiper en bittervoorn een aanvullende visinventarisatie plaats te vinden. Indien deze vissoorten aanwezig blijken te zijn, dient volgens een in de gedragscode Flora- en faunawet van gemeente Nieuwkoop opgenomen stappenplan te worden gewerkt. Voor de bittervoorn dient bovendien ontheffing te worden aangevraagd.

Indien de watergangen onveranderd blijven, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de aanwezige vissoorten en is ontheffing niet nodig.

Inhoudsopgave	pagina
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Indeling van de rapportage	4
2 Voorgenomen initiatief	5
2.1 Situatie en ligging van het projectgebied	5
2.2 Omschrijving van het initiatief	6
3 Bureaustudie	8
4 Gebiedsbescherming	9
4.1 Inleiding	9
4.2 Natuurbeschermingswet	9
4.2.1 Natura 2000-gebieden	9
4.2.2 Beschermde natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten	9
4.3 Wet ruimtelijke ordening	10
4.3.1 Ecologische Hoofdstructuur	10
4.3.2 Nationale Landschappen	10
5 Soortbescherming	12
5.1 Wet- en regelgeving	12
5.1.1 Flora- en faunawet	12
5.1.2 Rode Lijsten	13
5.2 Inventarisatie van de huidige natuurwaarden (soortbescherming)	14
5.2.1 Veldonderzoek	14
5.2.2 Archiefonderzoek	14
5.2.3 Flora	15
5.2.4 Vogels	15
5.2.5 Vleermuizen	16
5.2.6 Overige zoogdieren	17
5.2.7 Amfibieën en reptielen	17
5.2.8 Vissen	18
5.2.9 Insecten en overige fauna	19
6 Conclusie	20
6.1 Gebiedsbescherming	20
6.2 Soortbescherming	20
7 Literatuurlijst	22

Bijlagen

- 1 Locatiefoto's
- 2 Onderzoeksmethode

1 Inleiding

In opdracht van Gemeente Nieuwkoop (hierna de opdrachtgever) heeft Mees Ruimte & Milieu in januari 2013 een oriënterend ecologisch onderzoek uitgevoerd ter plaatse van de locatie van een voorgenomen woningbouwplan ter hoogte van Ringdijk 63 te Ter Aar. In het kader van de Flora- en faunawet (Ffw) en de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) is het noodzakelijk dat wordt onderzocht of sprake is van negatieve effecten op de beschermde natuurwaarden.

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens om in het projectgebied circa 68 woningen met bijbehorende schuren/garageboxen te bouwen en een ontsluitingsweg aan te leggen. Het voorgenomen initiatief kan leiden tot effecten op de aanwezige ecologische waarden ter plaatse van het projectgebied.

1.2 Doel

Bij ruimtelijke ingrepen moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten. De initiatiefnemer heeft een onderzoeksplicht en dient derhalve te beschikken over actuele flora- en faunagegevens. Voorliggende onderzoeksrapportage heeft als doel de actuele flora- en faunagegevens van het betreffende projectgebied inzichtelijk te maken, door:

- het vaststellen of beschermde planten- en diersoorten voorkomen;
- het vaststellen van effecten van het voorgenomen initiatief op eventueel aanwezige beschermde soorten en hun leefgebieden;
- het vaststellen of voor de ruimtelijke ingreep een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is;
- het inschatten van effecten van het voorgenomen initiatief op beschermde natuurgebieden.

1.3 Indeling van de rapportage

Het oriënterend ecologisch onderzoek bestaat uit zes hoofdstukken. Hoofdstuk 2 beschrijft de ligging van het projectgebied en geeft een omschrijving van het voorgenomen initiatief. De feitelijke toetsing vindt plaats in hoofdstuk 3 en 4, waarbij respectievelijk op beschermde gebieden en beschermde soorten wordt ingegaan. In deze hoofdstukken is een beoordeling van het initiatief inzake de wet- en regelgeving opgenomen en worden conclusies getrokken met betrekking tot eventueel aanvullend onderzoek, vergunningen en ontheffingen en de daaruit voortvloeiende wettelijke benodigde compensatie en mitigatie. In hoofdstuk 5 is de conclusie opgenomen. Hoofdstuk 6 bestaat uit de literatuurlijst.

2 Voorgenomen initiatief

2.1 Situatie en ligging van het projectgebied

De locatie van het voorgenomen initiatief is gelegen aan de Ringdijk in Ter Aar (hierna: het projectgebied) ligt in de provincie Zuid-Holland. Het projectgebied grenst aan de bebouwde kom van de westzijde van Ter Aar en agrarisch gebied. Het projectgebied heeft een totale omvang van ongeveer 4,9 hectare, waarvan circa 3,5 hectare voor woningbouw bestemd is.

Het projectgebied waar de woningbouw is gepland bestaat uit weilandpercelen met tussengelegen watergangen. Het noordelijk deel van het projectgebied betreft een plantsoen. Daar is de ontsluitingsweg gepland.

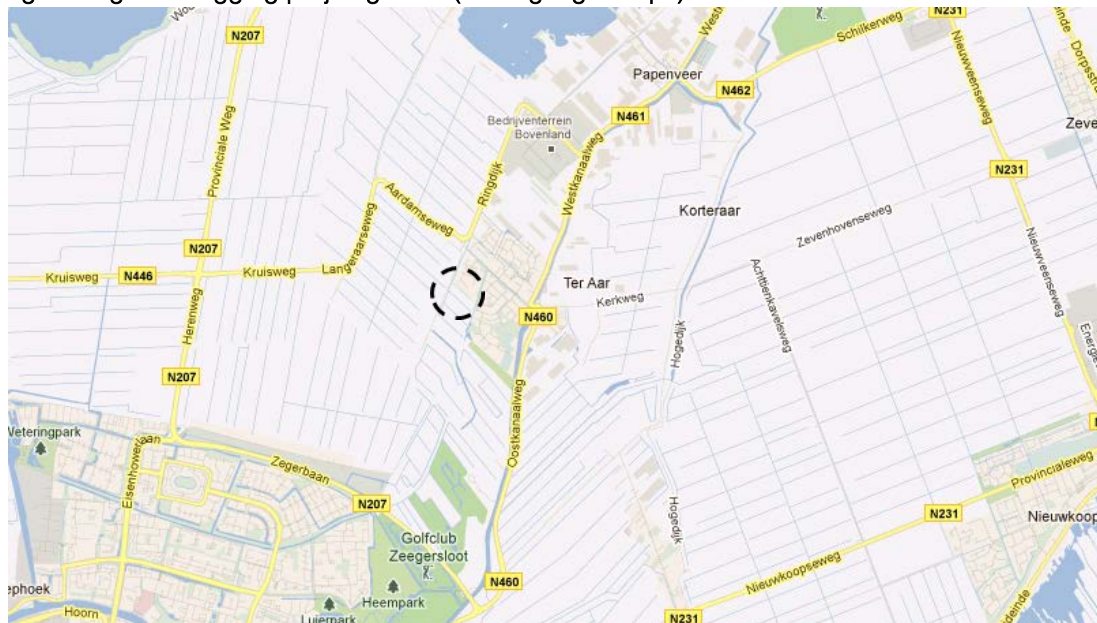
Het projectgebied wordt door de volgende percelen omsloten:

- aan de noordzijde: de woningen van de Ringdijk, Aalscholverlaan, Meester Jonkerpad en Vierambachtstraat;
- aan de oostzijde: de bebouwing van de Doctor Albert Schweitzerstraat, Vosholstraat en Hoogerheijdestraat;
- aan de zuidzijde: agrarische percelen in gebruik voor tuinbouw (geen kassen) en weilandpercelen;
- aan de westzijde: de Ringdijk met ten westen een boerderij en weilandpercelen.

Het perceel van Ringdijk 63 maakt geen deel uit van het projectgebied.

In figuur 1 is de globale ligging van het projectgebied weergegeven. In bijlage 1 zijn locatiefoto's opgenomen.

figuur 1: globale ligging projectgebied (bron: google maps)

In figuur 2 is de ligging van het projectgebied op een luchtfoto van 2011 weergegeven.

figuur 2: luchtfoto projectgebied (bron: Globespotter Cyclomedia)

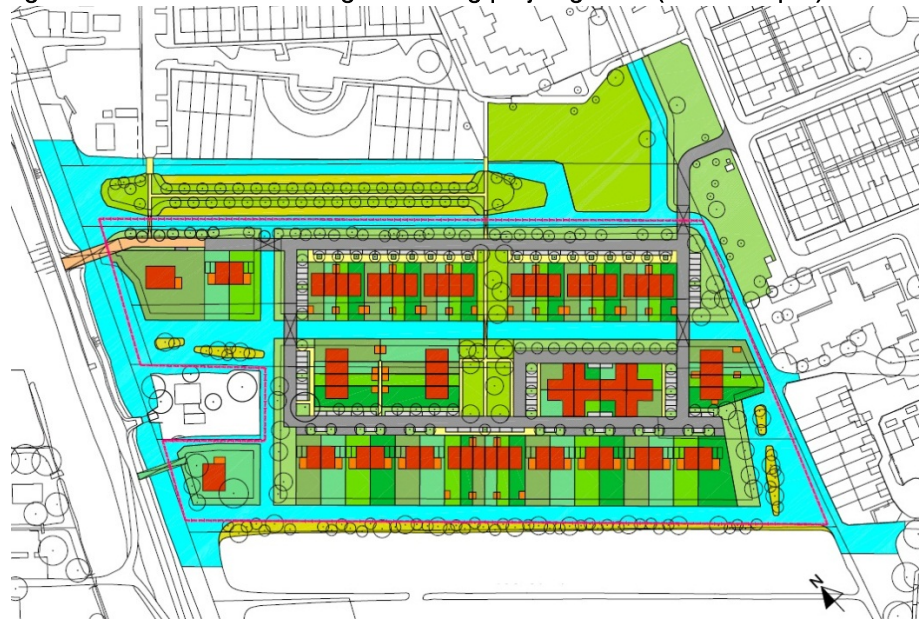
2.2 Omschrijving van het initiatief

De opdrachtgever is voornemens om ter plaatse van het projectgebied circa 68 woningen met tuin en schuren te ontwikkelen, waarbij straten en een ontsluitingsweg worden gerealiseerd. De plannen zijn nog niet definitief. Hieronder volgt een beschrijving van de huidige voorgenoemen ontwikkeling. De ontsluitingsweg komt aan de noordoostzijde van de het projectgebied en wordt op de Doctor Albert Schweitzerstraat aangesloten.

Voor de ontwikkeling van het projectgebied dienen watergangen te worden gedempt en worden nieuwe watergangen gegraven of bestaande watergangen verbreed. De watergangen van het projectgebied staan thans in verbinding met elkaar en dit zal na de locatieontwikkeling eveneens het geval zijn. De watergang lopend van west naar oost aan de zuidzijde van het perceel Ringdijk 63 wordt gedempt. De aan de noordzijde van Ringdijk 63 gelegen watergang wordt verplaatst in noordelijke richting. De watergang aan de oostzijde van Ringdijk 63 wordt doorgetrokken in noordelijke en zuidelijk richting. Aan de noordoostzijde wordt de watergang in verband met de ontsluitingsweg omgelegd.

In figuur 3 is een overzichtstekening van de toekomstige inrichting van het projectgebied weergegeven.

figuur 3: beeld van toekomstige inrichting projectgebied (Bron: Hosper)

3 Bureaustudie

Ter plaatse van het projectgebied is voor zover bekend niet eerder een ecologisch onderzoek uitgevoerd.

Gemeente Nieuwkoop beschikt over een gedragscode Flora- en faunawet (28 april 2010) waar op 28 oktober 2010 een goedkeuringsbesluit op is afgegeven door Dienst Regelingen van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Met deze gedragscode is voor een aantal artikelen van de Flora- en faunawet vrijstelling gegeven ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en werkzaamheden.

De overige resultaten van de bureaustudie ten aanzien van het gebied en de soorten zijn in respectievelijk de hoofdstukken 4 en 5 opgenomen.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Inleiding

Gebieden met bijzondere natuurwaarden zijn in Nederland wettelijk en/of planologisch beschermd. Hierbij gaat het om gebieden die bescherming genieten op basis van de Natuurbeschermingswet de Natura 2000-gebieden, de Beschermden natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten, de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (Nota Ruimte, Streekplan of provinciaal Structuurplan), bosgebieden die vallen onder de Boswet en andere in bestemmingsplannen aangeduide gebieden.

Bij veranderingen in de ruimtelijke ordening is een goede ruimtelijke afweging van belang om te bezien of het beoogde initiatief een negatieve invloed heeft op beschermde (natuur)gebieden in de regio. Dat beschermde natuurgebieden ook buiten de grenzen zijn beschermd, wordt de externe werking genoemd. Er is sprake van externe werking indien activiteiten negatieve effecten hebben op de natuurwaarden van beschermde gebieden.

Onderstaande paragrafen beschrijven de mogelijke effecten van het project op beschermde gebieden. De soortbescherming is opgenomen in hoofdstuk 5.

4.2 Natuurbeschermingswet

4.2.1 Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn wegens de aanwezigheid van bepaalde zeldzame en kwetsbare soorten en habitattypen (de zogenaamde kwalificerende waarden). De bescherming ervan is geregeld in de Natuurbeschermingswet. Overheden dienen de kwaliteit van deze gebieden te waarborgen, waarbij deze aangewezen waarden centraal staan. Deze kwaliteit is mede afhankelijk van de omgeving. Invloeden buiten het gebied kunnen een negatief effect hebben op de natuurwaarden binnen het gebied. Zo kunnen ontwikkelingen op korte afstand kwalificerende soorten in het Natura 2000-gebieden verstoren of verontrusten (externe werking van de bescherming).

Het projectgebied ligt niet binnen of nabij (straal van 3 kilometer) een Natura 2000-gebied. Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied betreft de Nieuwkoopse plassen en de Haeck op circa 5,4 km afstand. Door de ligging van het projectgebied, de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van het tussenliggende gebied zijn negatieve effecten als gevolg van de toekomstige bestemming en de (tijdelijke) bouwwerkzaamheden op dit gebied of andere Natura 2000-gebieden en hun instandhoudingsdoelen niet aan de orde.

4.2.2 Beschermden natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten

Het projectgebied ligt niet binnen of nabij (straal van 3 kilometer) een Beschermden natuurmonument en Staatsnatuurmonument. Het meest nabij gelegen beschermde natuurmonument betreft Oeverlanden Braassemermeer op circa 3,3 km. Negatieve effecten hierop als gevolg van het voorgenoemde initiatief zijn niet te verwachten.

4.3 Wet ruimtelijke ordening

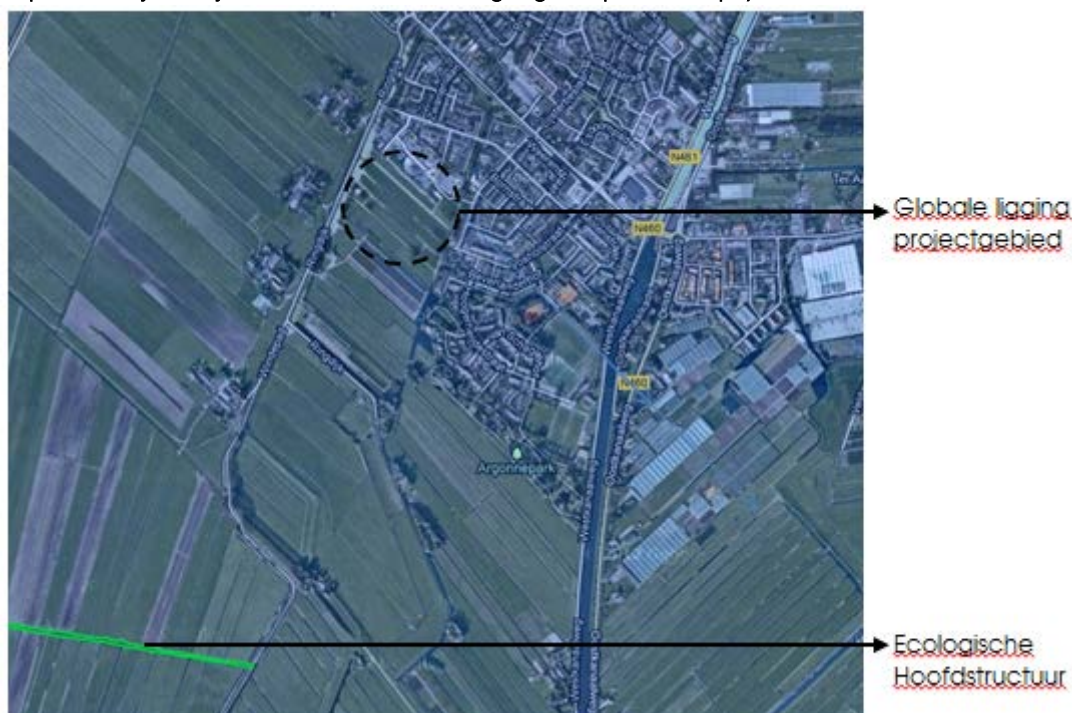
De gebiedsbescherming komt in de provinciale Structuurvisie tot uiting door de aangegeven Ecologische Hoofdstructuur (EHS) gebieden. Bij ruimtelijke plannen dient hieraan te worden getoetst. De Wet ruimtelijke ordening verplicht gemeenten voor het gehele grondgebied een bestemmingsplan te hebben. Het bestemmingsplan dient juridisch in overeenstemming te zijn met het (provinciale) ruimtelijk beleid. Twee beleidsonderwerpen kunnen van invloed zijn op bestemmingsplannen, de Ecologische Hoofdstructuur en de Nationale Landschappen.

4.3.1 Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan in 1990 en uitgewerkt door de provincies. De EHS is een aaneengesloten of met elkaar in verbinding staand stelsel van belangrijke Nederlandse natuurgebieden. De EHS is veel groter dan de voorgestelde Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden. In de Structuurvisie is de EHS op provinciaal niveau uitgewerkt (PEHS). De EHS omvat kerngebieden (natuurreservaten), natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

Het projectgebied is geen onderdeel van en ligt ook niet in de nabijheid van (een verbindingzone van) de Ecologische Hoofdstructuur. In onderstaande figuur is de ligging van het projectgebied ten opzichte van de EHS weergegeven. De dichtstbijzijnde EHS is op een afstand van circa 1,1 km gelegen. Negatieve effecten als gevolg van het voorgenomen initiatief zijn niet te verwachten.

figuur 4: ligging projectgebied ten opzichte van de EHS (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>)

4.3.2 Nationale Landschappen

Nationale Landschappen zijn gebieden met internationale zeldzame en nationaal kenmerkende kwaliteiten op landschappelijk, cultuurhistorisch en natuurlijk gebied. Deze kwaliteiten moeten worden behouden, duurzaam worden beheerd en worden versterkt.

Er is ruimte voor ten hoogste de natuurlijke bevolkingsgroei. De provincies zijn verantwoordelijk voor de uitwerking van het beleid van de Nationale Landschappen.

Het projectgebied is gelegen in het Nationaal Landschap het Groene Hart. Het Groene Hart bestaat uit uitgestrekte weiden, veengebieden, grote plassen, meren en meanderende rivieren, maar ook historische stadjes, forten en boerderijen. Het Groene Hart heeft hiermee unieke landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten. Maar ook andere (economische) functies vragen om ontwikkelingsruimte. Ruimtelijke ontwikkelingen voor wonen zijn mogelijk, mits de kernkwaliteiten van het landschap worden behouden of versterkt.

Ter plaatse van het projectgebied wordt een aan de dorpsrand gelegen agrarisch gebied getransformeerd tot woongebied binnen de stedelijke contour van de kern Ter Aar. De specifieke landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van het Groene Hart worden niet aangetast.

5 Soortbescherming

5.1 Wet- en regelgeving

5.1.1 Flora- en faunawet

De nationale regelgeving met betrekking tot de bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. De Flora- en faunawet vervangt daarmee de Vogelwet (1936), de Jachtwet en hoofdstuk V van de Natuurbeschermingswet. In de Flora- en faunawet is tevens de soortbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd.

De Flora- en faunawet beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren, alsmede hun directe leefomgeving. Dit gebeurt onder meer door middel van:

- een algemene zorgplicht;
- enkele verbodsbepalingen.

Algemene zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat uit van de 'algemene zorgplicht' (artikel 2). Zorgplicht bestaat uit voorzichtig omgaan met soorten en een onderzoeksplicht.

Verbodsbepalingen

Op grond van de Flora- en faunawet (artikelen 8 tot en met 12) is het verboden planten, behorende tot een beschermd inheemse plantensoort te beschadigen. Beschermd inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd. Tevens is het verboden om nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermd inheemse dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Onder specifieke voorwaarden is het mogelijk ontheffing aan te vragen.

Op 23 februari 2005 is het Besluit vrijstelling beschermd dier- en plantensoorten Flora- en faunawet in werking getreden. Een ontheffing is niet noodzakelijk indien de ruimtelijke ingreep uitgevoerd kan worden zonder dat schadelijke effecten optreden voor beschermd soorten.

Vrijstellingsregeling

Voor reguliere voorkomende werkzaamheden (bestendig beheer, onderhoud en gebruik) en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu in veel gevallen een vrijstellingsregeling. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling. De soorten zijn onderverdeeld in drie tabellen overeenkomstig de brochure "Buiten aan het werk" van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.

Tabel 1 - Algemene soorten: algemene vrijstelling of ontheffing

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als deze soorten voorkomen en de werkzaamheden betreffen reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen dan geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn genoemd in Bijlage 4 Regeling vrijstelling beschermd dier- en plantensoorten Flora- en faunawet.

Tabel 2 - Overige soorten: vrijstelling met ontheffing

Deze soorten hebben een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als de werkzaamheden reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen betreffen en een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode voorhanden is. Als er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, dan moet vooraf een ontheffing worden aangevraagd.

Een gedragscode beschrijft de basisvoorwaarden die nodig zijn om maatregelen zodanig zorgvuldig uit te voeren dat zwaarder beschermde soorten daarbij niet geschaad worden, althans dat eventuele schade aan zwaarder beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft.

Tabel 3 - Soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/uitgebreide toets

Bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. Deze soorten zijn genoemd in Bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten en de Europees beschermde soorten bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgenomen. Voor broedvogels geldt een algehele bescherming, waarbij het verboden is om nesten, hollen of voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Dit betekent dat het in praktijk gedurende het broedseizoen niet is toegestaan om werkzaamheden in een gebied te starten die bedreigend zijn voor broedvogels.

Ontheffingsaanvraag

Indien de vrijstellingsregeling niet van toepassing is, kan een ontheffing van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Afhankelijk van de aanwezige soorten wordt de aanvraag onderworpen aan een lichte of uitgebreide toets.

Omdat tabel 1-soorten op voorhand zijn vrijgesteld, wordt in voorliggende rapportage in het bijzonder aandacht besteed aan de tabel 2- en tabel 3-soorten. Voor de licht beschermde soorten wordt automatisch vrijstelling verkregen bij de uitvoer van ruimtelijke plannen. Voor deze soorten is wel de zorgplicht van toepassing.

Algemene zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat uit van de 'algemene zorgplicht' (artikel 2). Zorgplicht bestaat uit voorzichtig omgaan met soorten en een onderzoeksplicht.

5.1.2 Rode Lijsten

Nederland heeft voor een aantal bedreigde en kwetsbare planten- en diergroepen Rode Lijsten samengesteld (Ministerie van LNV 2004). De doelstelling van de Rode Lijst is het bieden van duurzame bescherming aan een soort en zijn leefgebied. De Rode Lijst bestaat uit Nederlandse soorten die wegens hun aantalverloop of kwetsbaarheid speciale aandacht nodig hebben om hun voorkomen in ons land veilig te stellen. Hoewel de Rode Lijsten officieel door het ministerie van LNV zijn vastgesteld, hebben ze geen juridische status. Een aantal Rode Lijstsoorten is ondergebracht in de Flora- en faunawet.

5.2 Inventarisatie van de huidige natuurwaarden (soortbescherming)

Het onderzoek is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus-branchevereniging. Deze code richt zich op goed opdrachtnemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen (Netwerk Groene bureaus, 2005).

Om de ecologische betekenis van het projectgebied inzichtelijk te maken, is gekeken naar de ecologische betekenis van het projectgebied in relatie tot de (beschermde gebieden in de) omgeving en naar de te beschermen dier- en plantensoorten in het projectgebied zelf.

De natuurwaarden van het projectgebied zijn beschreven aan de hand van de literatuurstudie en aan de hand van de verzamelde gegevens tijdens de veldinventarisatie.

5.2.1 Veldonderzoek

Het veldonderzoek heeft de vorm van een biotooponderzoek. Op basis van een algemene beoordeling wordt de potentiële geschiktheid van het projectgebied vastgesteld voor het voorkomen van beschermde soorten en soortengroepen. Hierbij is gelet op biotoopkenmerken, aanwezige vegetatie, de bedekkingsgraad en de vochtigheidsgraad. Uiteraard is ook naar de aanwezigheid van beschermde soorten gekeken.

Als gevolg van het oriënterende karakter van het onderzoek heeft eenmaal een 'integraal' veldbezoek plaatsgevonden. In tabel 1 zijn de gegevens samengevat van het uitgevoerde veldbezoek en de weersgesteldheid. De winter is geen gunstige periode van het jaar om flora- en faunasoorten te kunnen aantreffen en goed te kunnen determineren. Het veldbezoek heeft zich dan ook vooral gericht op de potentiële aanwezigheid van soorten door middel van het in kaart brengen van biotoopkenmerken.

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door de heer drs. S.W.M. Luiten, ecooloog bij BK Groep.

tabel 1: uitgevoerde veldbezoek en weersgesteldheid (bron: KNMI, weerstation De Bilt)

Datum	Aanvang bezoek	Temperatuur (gemiddeld)	Wind (overheersende richting en gemiddelde snelheid)	Bewolking
30 januari 2013	15.00u	10,3 °C	WZW 4 Bft	zwaar bewolkt

5.2.2 Archiefonderzoek

Behoudens het oriënterend veldonderzoek is tevens gebruikgemaakt van beschikbare gegevens van derden. Voor het onderzoek zijn gegevens geraadpleegd die niet ouder zijn dan 5 jaar.

5.2.2.1 Waarneming.nl

Waarneming.nl werkt samen met meerdere instanties (PGO's, vogelwerkgroepen, et cetera) in het streven naar één centraal loket voor natuurwaarnemingen in Nederland.

5.2.2.2 Beschikbare verspreidingsatlassen

Met behulp van beschikbare verspreidingsatlassen (zoogdieren, reptielen en amfibieën, libellen en broedvogels) is nagegaan in hoeverre diverse beschermde soorten ook daadwerkelijk verwacht kunnen worden in de omgeving van het betreffende projectgebied.

5.2.3 Flora

Archiefonderzoek

Uit de beschikbare gegevens zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten ter plaatse van het projectgebied.

Veldonderzoek

Bij de inventarisatie van flora is vooral gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten.

Het projectgebied bestaat uit bijna volledig met gras begroeid weiland en plantsoen. Het gras is kort gemaaid en/of gegrazen. Het weiland is drassig. In de zuidwestelijke hoek van de locatie is een bosschage aanwezig dat grotendeels begroeid is met braamstruiken. Op het westelijke deel van de locatie zijn tevens algemene boomsoorten als zwarte els en (knot)wilg aanwezig. In het plantsoen (noordelijke deel van het projectgebied, zijn eveneens algemene boomsoorten aanwezig. De watergangen en oevers zijn opgeschoond, waardoor bijna geen rietbegroeiing aanwezig is. De watergangen vormen een potentieel habitat voor de tabel 1-soort zwanenbloem. Ter plaatse van het projectgebied zijn verder algemeen voorkomende plantensoorten aangetroffen zoals zwarte els, wilg, gewone braam, grote brandnetel, riet, engels raaigras, paardenbloem en hondsdrif.

Effecten

De zwanenbloem betreft een tabel 1-soort. In het kader van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen is het niet noodzakelijk voor deze soort ontheffing aan te vragen, hiervoor geldt vrijstelling. Omdat behalve de zwanenbloem geen beschermde plantensoorten worden verwacht in het projectgebied, is voor flora geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig.

Indien bomen ter plaatse van het projectgebied gekapt dienen te worden en deze niet in de "lijst van beschermingswaardige houtopstanden" (zie Algemene plaatselijke verordening Nieuwkoop 2012) zijn opgenomen, hoeft geen kapontheffing te worden aangevraagd.

5.2.4 Vogels

Archiefonderzoek

Nabij het projectgebied zijn waarnemingen vastgelegd van algemene soorten als knobbelzwaan, fuut, kauw, merel en putter.

Veldonderzoek

Tijdens de veldinventarisatie zijn de vogelsoorten waterhoen, knobbelzwaan, blauwe reiger, meerkoet en wilde eend waargenomen. In het gebied kunnen weidevogels als scholekster, kievit en grutto voorkomen. Het projectgebied Het plangebied is door de aanwezigheid van bomen, bosschage en watergangen geschikt voor het voorkomen van algemene broedvogels. Het gebied is door het intensieve gebruik als weiland minder geschikt als broedplaats van weidevogels.

Effecten

Als gevolg van het voorgenomen initiatief gaat potentieel broedgebied verloren. Tijdens de werkzaamheden biedt de directe omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden. Op de langere termijn worden geen negatieve effecten verwacht.

In het kader van de Flora- en faunawet is het verboden om nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Dit betreft voor de meeste vogelsoorten de in gebruik zijnde broedplaatsen.

Daardoor geldt voor die soorten een bescherming gedurende de broedperiode, maar niet daarbuiten. Het gaat dan om weidevogels en andere soorten met een tijdelijke verblijfplaats (zoals merel, roodborst en houtduif). Binnen het projectgebied zijn geen vogels aangetroffen met vaste verblijfplaatsen die het gehele jaar worden gebruikt en daardoor jaarrond bescherming genieten. Deze worden ook niet verwacht.

Er treden geen conflicten op met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits de verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt vermeden. Dat is mogelijk door de verstoringe werkzaamheden te laten plaatsvinden of te starten buiten het broedseizoen van de betreffende soorten. Om te voorkomen dat vogels hun nesten in het projectgebied gaan maken, kunnen maatregelen worden getroffen om dit te voorkomen, zoals het tijdig kappen van bomen, snoeien van de bosschage en riet en kort maaien van het gras. Wanneer tijdens de werkzaamheden toch broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord, dienen de werkzaamheden te worden gestaakt tot na het einde van de broedperiode.

De broedperiode van de meeste soorten ligt tussen 15 maart en 15 juli. Moerasvogels en andere watervogels broeden meestal tussen 1 april en 15 augustus. Soorten als Kieviet en scholtekster kunnen een vroegere start van het broedgedrag vertonen (vanaf 1 maart). (Oever)zwaluwen kunnen tot in september broeden. Indien de werkzaamheden in het broedseizoen zijn gepland, zijn aanvullende voorzorgsmaatregelen nodig.

5.2.5 Vleermuizen

Archiefonderzoek

Uit het archiefonderzoek zijn waarnemingen bekend van de meervleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis in de omgeving van het projectgebied.

Veldonderzoek

Als gevolg van het oriënterende karakter van het onderzoek en de tijdstip van het jaar heeft geen avondbezoek met batdetector plaatsgevonden ten behoeve van het vaststellen van foeragerende en/of langsvliegende vleermuizen.

Ter plaatse van het projectgebied zijn geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen. In de bomen zijn geen holten aangetroffen die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

De projectlocatie wordt aan de noord- en oostzijde begrensd door woonwijken. Deze woonwijken zijn beperkt geschikt als foerageergebied en trekroute voor vleermuizen. Het projectgebied is daarmee ook beperkt geschikt als trekroute. Het projectgebied kan wel door vleermuizen als foerageergebied worden gebruikt. Vleermuizen volgen tijdens foerageervluchten lijnvormige landschapselementen, zoals watergangen, bomenrijen en houtwallen. In het projectgebied zijn watergangen aanwezig die voor het foerageren kunnen worden gevolgd door vleermuizen. Het aangrenzende gebied aan de west- en zuidzijde van het projectgebied betreft een groot poldergebied met vele watergangen en lijnvormige wegen, dat geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen.

Op basis van de beschikbare gegevens is niet uit te sluiten dat het projectgebied geschikt foerageergebied voor vleermuizen betreft.

Effecten

Alle vleermuissoorten worden beschouwd als extra te beschermen soorten (tabel 3). Onthefing voor deze soorten kan alleen worden verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige instandhouding daarvan.

Foerageergebied

Hoewel op basis van het uitgevoerde onderzoek uitgesloten kan worden dat ter plaatse van het projectgebied verblijfplaatsen voorkomen, is het gebruik van het projectgebied en de directe omgeving door vleermuizen niet bekend.

Het projectgebied kan dienen als foerageergebied. Foerageergebieden van vleermuizen zijn alleen beschermd indien deze van belang zijn voor de duurzame staat van instandhouding van een populatie.

Het open karakter van het projectgebied blijft niet behouden. Van de watergangen wordt er één gedempt. De watergang ten oosten van het perceel van Ringdijk 63 wordt in noordelijke en zuidelijke richting verlengd. De watergangen aan de randen van het projectgebied blijven behouden. Door vermindering van lijnvormige landschapselementen en de inrichting met woningen en straten met verlichting wordt het projectgebied minder geschikt als foerageergebied. Het wordt als foerageergebied vergelijkbaar met de aan noordelijke en oostelijke zijden grenzende woonwijken. De werkzaamheden en de toekomstige inrichting van het projectgebied zullen echter naar verwachting geen significant negatieve effecten hebben op populaties. In de omgeving aan de zuid- en westzijde van het projectgebied zijn namelijk voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig.

5.2.6 Overige zoogdieren

Archiefonderzoek

Op basis van gegevens van de bureaustudie is de verwachting dat ter plaatse van het projectgebied in algemene zoogdiersoorten voorkomen zoals dwergspitsmuis, haas, egel en mol (tabel 1).

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn twee hazen waargenomen. Daarnaast zijn molshopen aangekomen. Het projectgebied is een geschikt biotoop voor (kleine) grondgebonden zoogdieren, met name muizensoorten en hazen.

De locatie wordt niet geschikt geacht als leefgebied van de tabel 3-soorten noordse woelmuis en waterspitsmuis, vanwege het ontbreken van hoge vegetaties door maaien/grazen en het opschonen van de watergangen en slootkanten. Beide soorten hebben leven in een habitat met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie, ruig begroeide oevers en/of hoge vegetatie.

Effecten

In het projectgebied en omgeving komen verschillende grondgebonden zoogdieren voor, die kenmerkend zijn voor het landschap, maar licht beschermd zijn in het kader van de Flora- en faunawet. Er geldt derhalve geen ontheffingsplicht. Wel geldt de algemene zorgplicht om populaties in stand te houden. Als gevolg van het initiatief wordt een gedeelte van het leefgebied van kleine grondgebonden zoogdieren (tabel 1-soorten: algemene soorten) afgenomen (habitatvernietiging). Voor deze soorten wordt in het kader van ruimtelijke ingrepen vrijstelling verleend, zodat hier kan worden volstaan te melden dat deze soorten tijdens de werkzaamheden aangewezen zijn op een kleiner leefgebied.

5.2.7 Amfibieën en reptielen

Archiefonderzoek

Nabij het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de kleine watersalamander bekend. Waarnemingen van reptielen zijn niet bekend.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan het (mogelijk) voorkomen van amfibieën en reptielen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën of reptielen aangetroffen. De meeste soorten amfibieën zijn in winterslaap in de periode oktober tot maart en dus is de kans dat deze konden worden aangetroffen op 30 januari zeer gering.

Op basis van de terreinkenmerken wordt aangenomen dat ter plaatse van het projectgebied ten hoogste de meest algemene amfibiesoorten voorkomen.

Het gebied wordt niet geschikt geacht als leefgebied voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is een pioniersoort die zich over het algemeen voortplant in ondiepe, bij voorkeur geheel vegetatieloze, meestal tijdelijke watertjes. Opspuiterreinen, braakliggende terreinen en stadsuitbreidingsterreinen zijn plaatsen waar de soort vaak voorkomt. De rugstreeppad kan zich dan gedurende enkele jaren handhaven, maar als gevolg van het begroeid raken van het terrein (of verdergaande bebouwing) zal de soort verdwijnen. Indien een exemplaar in het projectgebied wordt aangetroffen, betreft dit een doortrekkend exemplaar op zoek naar geschikt biotoop.

Het projectgebied wordt niet geschikt geacht als leefgebied voor de heikikker en de poelkikker. Beide soorten leven in een habitat met goed begroeide oeverzones met een gevarieerde begroeiing. Dit ontbreekt in het projectgebied.

Effecten

Ter plaatse van het projectgebied worden ten hoogste de algemene soorten amfibiesoorten reptielsoorten verwacht. Het is zeer onwaarschijnlijk dat het project negatieve effecten heeft op amfibieën en reptielen. Een ontheffing voor amfibieën en reptielen is niet nodig.

5.2.8 Vissen

Archiefonderzoek

In de omgeving van het projectgebied is de tiendoornige stekelbaars waargenomen.

Veldonderzoek

Wegens het oriënterende karakter van het onderzoek is geen visinventarisatie uitgevoerd. In het projectgebied zijn aaneengesloten watergangen aanwezig. De watergangen hebben een variërende breedte van circa 1,5 tot 20 meter. De smalle watergangen zijn ondiep met een dikke laag slib als waterbodem. Het water is vrij helder. Op de slootkanten zijn in het uit de sloten opgehaalde materiaal zoetwatermossels aangetroffen. Dit duidt op de aanwezigheid van de bittervoorn. Deze soort heeft zoetwatermossels nodig voor de voortplanting. In de watergangen kunnen bittervoorn (tabel 3-soort) en kleine modderkruiper (tabel 2-soort) voorkomen.

Effecten

Indien demping of herprofilering van de watergangen plaatsvindt, kan verstoring plaatsvinden van eventueel aanwezige beschermde vissoorten zoals modderkruiper en bittervoorn.

Ten behoeve van het vaststellen van eventueel aanwezige beschermde vissoorten zoals modderkruiper en bittervoorn dient een aanvullende visinventarisatie plaats te vinden. Indien deze vissoorten aanwezig blijken te zijn, dient, om directe verstoring van deze vissoorten door het dempen en herprofilering van de watergangen zoveel mogelijk te voorkomen, volgens een in de gedragscode Flora- en faunawet van gemeente Nieuwkoop opgenomen stappenplan te worden gewerkt. Voor de bittervoorn dient bovendien ontheffing te worden aangevraagd.

Indien de watergangen onveranderd blijven, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de aanwezige vissoorten en is ontheffing niet nodig.

5.2.9 Insecten en overige fauna

Archiefonderzoek

Uit het archiefonderzoek komen geen gegevens naar voren over beschermde dagvlinders, nachtvlinders, libellen, sprinkhanen en overige gewervelde ter plaatse van het projectgebied.

Twaalf van de twintig beschermde dagvlindersoorten van tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet zijn verdwenen uit Nederland. Vijf van deze soorten komen voor in Zuid-Limburg, één soort in Drenthe en één soort in Overijssel. De beschermde soort die in het westen van Nederland kan voorkomen, is heideblauwtje. Bekend is dat de soort voorkomt op Texel en Terschelling (KNNV, 2002).

Veldonderzoek

De kans dat beschermde of bedreigde vlinders en libellen voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat. Tijdens de inventarisatie is gelet op de aanwezigheid van een geschikt biotoop. Op basis van het biotoop is het voorkomen van beschermde vlindersoorten en libellen nagenoeg uit te sluiten.

Effecten

Negatieve effecten op beschermde insecten worden niet verwacht en ontheffing is niet nodig.

6 Conclusie

6.1 Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 4 is de gebiedsbescherming behandeld waarbij getoetst is in hoeverre het voorgenomen initiatief beschermde gebieden beïnvloedt of daar negatieve effecten op heeft. Daaruit kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het voorgenomen initiatief heeft geen invloed op Natura 2000-gebieden, Beschermde natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten. Een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet benodigd.
- Ten behoeve van het voorgenomen initiatief gelden geen beperkingen vanuit het Nationaal Landschap.
- Het voorgenomen initiatief stuit niet op bezwaren in verband met de (P)EHS of de Boswet.

6.2 Soortbescherming

Algemeen

De werkzaamheden van het initiatief kunnen leiden tot verstoring van alle aanwezige soorten. Voor werkzaamheden in het kader van 'ruimtelijk ontwikkeling' is geen ontheffing nodig voor de soorten uit tabel 1, waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet geldt.

De voorgenomen werkzaamheden in het projectgebied zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling en voor de algemeen voorkomende soorten is geen ontheffing nodig.

Wel blijft voor deze soorten de zorgplicht uit de Flora- en faunawet gelden. Dit betekent dat bij de werkzaamheden, indien mogelijk, zorg wordt gedragen voor een zo min mogelijke verstoring of aantasting van deze soorten.

Vogels

Voor het verstoren van broedende vogels en hun nesten wordt in de regel geen ontheffing verleend omdat er een alternatief voorhanden is, waardoor deze vorm van verstoring wordt vermeden, namelijk het starten van verstorende werkzaamheden buiten de broedperiode. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Moerasvogels en andere watervogels broeden meestal tussen 1 april en 15 augustus.

Indien de werkzaamheden in het broedseizoen zijn gepland die verstorend kunnen zijn voor de broedvogels, zijn aanvullende voorzorgsmaatregelen nodig.

Vleermuizen

Door de voorgenomen ontwikkeling vermindert de geschiktheid van het projectgebied als foerageergebied. In de omgeving is echter voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Hierdoor zal de voorgenomen ontwikkeling geen significant negatieve effect hebben op vleermuizen. Een ontheffing voor vleermuizen in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Vissen

Indien demping of herprofilering van de watergangen plaatsvindt, dient ten behoeve van het vaststellen van eventueel aanwezige beschermde vissoorten zoals modderkruiper en bittervoorn een aanvullende visinventarisatie plaats te vinden. Indien deze vissoorten aanwezig blijken te zijn, dient volgens een in de gedragscode Flora- en faunawet van gemeente Nieuwkoop opgenomen stappenplan te worden gewerkt. Voor de bittervoorn dient bovendien ontheffing te worden aangevraagd.

Indien de watergangen onveranderd blijven, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de aanwezige vissoorten en is ontheffing niet nodig.

7 Literatuurlijst

- KNNV, red. Dijkstra et. al, 2002, De Nederlandse Libellen (Odonata), 440 p.
- KNNV, red. Janssen, J.A.M. en Schaminée, J.H.J., 2004, Soorten van de Habitatrichtlijn, Utrecht, 112p.
- Netwerk groene bureaus ethische code, zie
- www.natuurnet.nl/ngb/NGBinfobundel.pdf. februari, 2005.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, 01-03-2011, Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!
- KNNV, red. Stumpel, T. en Strijbosch H., 2006 Veldgids Amfibiën en reptielen, Utrecht 2006.
- www.ravon.nl.
- www.waarneming.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx
- www.vzz.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.vleermuisnet.nl
- www.anemoon.org
- www.hetInvloket.nl
- www.nieuwkoop.nl
- Website van ministerie van Economische Zaken
- Algemene plaatselijke verordening Nieuwkoop 2012
- Gedragscode Flora- en faunawet Gemeente Nieuwkoop met kenmerk R001-4601443ARY-mya-V09, opgesteld door Tauw in opdracht van gemeente Nieuwkoop, d.d. 28 april 2010.

Bijlage

1 Locatiefoto's

Aantal pagina's: 5

Foto 1 Zicht op noordelijk deel projectgebied vanuit westelijke richting.
Links op foto is het plantsoen zichtbaar.

Foto 2 Zicht op noordelijk deel projectgebied vanuit noordelijke richting.

Foto 3 Zicht op noordoostelijk deel projectgebied vanuit zuidelijke richting.
Zicht op deel van projectgebied waar de ontsluitingsweg is gepland.

Foto 4 Zicht op oostelijke grens van projectgebied vanuit noordelijke richting.

Foto 5 Zicht op zuidoostelijke hoek van de locatie vanuit westelijke richting.

Foto 6 Zicht op centrale deel van het projectgebied vanuit oostelijke richting.

Foto 7 Zicht op centraal deel van de onderzoekslocatie vanuit westelijke richting.

Foto 8 Zicht op bosschage in zuidwestelijke hoek van projectgebied vanuit oostelijke richting.

Foto 9 Zicht op centrale deel projectgebied vanuit zuidoostelijke richting.

Bijlage

2 **Onderzoeksmethode**

Aantal pagina's: 2

Integraal veldonderzoek

Algemeen

De interessante delen van het projectgebied zijn nader onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten of sporen daarvan door middel van het omkeren van tegels, planken en boomstronken, gehoor, letten op voetprinten en uitwerpselen, et cetera. Vanwege de tijd van het jaar, januari, is de kans op het aantreffen van bepaalde soorten zoals amfibieën, reptielen, insecten en jaarlijks afstervende planten zeer gering.

Flora

Bij de inventarisatie van de flora is gelet op biotoopkenmerken en zijn planten geïnventariseerd.

Vogels

Tijdens de veldinventarisaties worden aanwezige vogels op zicht en geluid waargenomen.

Zoogdieren

Algemeen

Tijdens het veldbezoek aan het projectgebied zijn alle waarnemingen van zoogdieren genoteerd. Hierbij is gelet op sporen (prenten, keutels, haren en dergelijke) die op de aanwezigheid van zoogdieren kunnen duiden. Tevens is aandacht besteed aan het voorkomen van verblijfplaatsen van kleine zoogdieren, zoals muizenholen en molshopen. Als gevolg van het oriënterende karakter van het onderzoek zijn geen vallen geplaatst ten behoeve van een inventarisatie.

Vleermuizen

Wegens het oriënterende karakter van het onderzoek is geen avondbezoek met behulp van een batdetector uitgevoerd naar het voorkomen van foeragerende (jagende) en laagvliegende vleermuissoorten.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan het (mogelijk) voorkomen van amfibieën en reptielen. Gewerkt is conform de door RAVON opgestelde handleiding¹. Een avond- en/of nachtbezoek ten behoeve van amfibieën en reptielen is niet uitgevoerd.

De voortplantingsplaatsen van amfibieën worden in de meeste gevallen gevormd door sloten en enkele geïsoleerde wateren als vijvers en poelen. Mogelijke landbiotopen zijn onderzocht op de aanwezigheid van amfibieën door het omdraaien van stronken, planken, stenen en dergelijke om eronder verschuilende dieren op te sporen.

Reptielen

Ten behoeve van de inventarisatie van reptielen is gewerkt conform de door RAVON opgestelde handleiding². Ritselend geluid dat te horen is als een hagedis zich beweegt of vervellingshuiden van slangen worden niet meegenomen als waarneming. Wel zijn belangrijke aanwijzingen voor een verblijfplaats onderzocht.

¹ Handleiding voor het monitoren van amfibieën in Nederland (RAVON Werkgroep Monitoring, Universiteit van Amsterdam, gedateerd 2001).

² Handleiding voor het monitoren van reptielen in Nederland (RAVON Werkgroep Monitoring, Universiteit van Amsterdam, gedateerd 2003).

De kans dat beschermde of bedreigde reptielen voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat, als gevolg van de biotoopkenmerken.

Vissen

Een visinventarisatie is niet uitgevoerd.

Insecten en overige fauna

De kans dat beschermde of bedreigde vlinders en libellen voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat. Er is dan ook geen specifiek onderzoek naar verricht. Wel is tijdens de inventarisatie gelet op de aanwezigheid van een geschikt biotoop.